

Samrådstale vedr. verdensmål

17. februar 2019

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål N

Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen arbejder med Danmarks opfyldelse af FN's verdensmål, herunder redegøre for hvordan civilsamfund, kommuner, regioner, Færøerne og Grønland involveres i arbejdet samt redegøre for, hvordan screeningsprocessen af lovforslag og andre tiltag i forhold til FN's verdensmål foregår eller kommer til at foregå når den træder i kraft?

Svar

Det talte ord gælder.

**** Indledning ****

- Tak for invitationen til samråd.
- Jeg er blevet bedt om at svare på et spørgsmål om, hvordan regeringen arbejder med FN's verdensmål i bred forstand, og hvordan screeningsmekanismen af lovforslag kommer til at foregå.
- Til at starte med så er det positivt, at udvalget kerer sig om verdensmålene. Det ville dog være endnu bedre, hvis vi undlod at italesætte det som "FN's" verdensmål.
- Vi, Danmark, var med til at vedtage dem i 2015, under dansk formandskab i FN's generalforsamling. Hele pointen med målene er, at det ikke FN's eller udviklingslandenes mål, men vores mål.

- For at starte med regeringens arbejde så ligger ansvaret for opfølgningen på verdensmålene i Finansministeriet. Jeg kan dog nogle gange få det indtryk, at der er en opfattelse af, at Finansministeriet, og jeg som finansminister, har ansvaret for implementeringen af samtlige mål og delmål.
- Og det er ikke korrekt. Ansvaret for implementeringen af delmålene under de enkelte verdensmål ligger hos de relevante ministre.
- Men i forhold til regeringens arbejde med verdensmålene så er den overordnede retning fastlagt i regeringens handlingsplan for implementeringen af verdensmålene. Der er 37 konkrete målsætninger på tværs af de fleste ministerier, hvor vi årligt gør status på fremdriften.
- Handlingsplanen er imidlertid ikke udtømmende for regeringens arbejde. Der prioriteres løbende nye initiativer. Fx indgik vi før sommerferien sidste år en energiaftale med alle Folketingets partier sikrer tempo og ambition i realiseringen af den grønne omstilling.
- Miljø- og fødevarerministeren har også præsenteret en plathandlingsplan, som bidrager til en mere bæredygtig udvikling inden for 10 af verdensmålene.
- Og inden juleferien indgik vi en aftale om en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse problemer med et flertal af Folketingets partier. Ambitionen er at gøre op med silotænkningen i lovgivningen, så borgerens ressourcer og barrierer bliver sat i centrum for indsatsen – i stedet for lovgivningens skel.
- Der er med andre ord en bred vifte af initiativer, som bidrager til en bæredygtig udvikling på de miljømæssige, sociale og økonomiske dimensioner.

- Så spørges der til inddragelsen af civilsamfund, kommuner og regioner, og Grønland og Færøerne.
- For så vidt angår civilsamfundet så foregår inddragelsen på flere måder. Da vi sidste år lavede den første fremdrifts-rapport på regeringens handlingsplan for implementeringen af verdensmålene blev de relevante data på målsætningerne sendt i høring hos bl.a. civilsamfundet.
- Det samme vil gøre sig gældende for den næste fremdriftsrapport.
- Derudover mødes Finansministeriet og Udenrigsministeriet løbende med repræsentanter for civilsamfundet for at drøfte verdensmålene, særligt implementeringen i Danmark.
- Senest var der i januar et møde med repræsentanter fra Finansministeriet, Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet og mere end 20 repræsentanter fra civilsamfundet.
- Fra Finansministeriets side har vi opfordret civilsamfundet til at tage kontakt til andre relevante ministerier og formidlet kontaktoplysninger, netop fordi ansvaret for implementeringen af størstedelen af delmålene ligger i andre ministerier end Finansministeriet og Udenrigsministeriet.
- Det er dog mit klare indtryk, at det sker en bred inddragelse af civilsamfundet. Fx på sundhedsområdet er der en tæt dialog med Patientforeningen, og det samme gør sig gældende på socialområdet med relevante interessenter.
- Og med risiko for at blive lidt selvtilfreds så havde jeg ved min præsentation i New York, i juli 2017, af Danmarks implementering af verdensmålene, en repræsentant fra civilsamfundet med på podiet.

- Civilsamfundet fik også et særskilt afsnit i vores rapport til FN om Danmarks implementering af verdensmålene, som blev lavet forud for præsentationen i juli 2017 i FN's hovedkvarter.

- I forhold til kommuner og regioner, så fik vi for første gang skrevet verdensmålene ind i økonomiaftalen for 2018, og igen i aftalen for 2019 som vi lavede sidste sommer.
- På samme måde som civilsamfundet fik kommunerne og regionerne et fælles afsnit i rapporten til FN i 2017.
- Der var, så vidt jeg ved, ikke så mange andre lande, som gjorde det samme.
- Og så har jeg sidste år selv været til borgermøde i Sorø Kommune, som har gjort verdensmålene til omdrejningspunktet i deres ”Vision og Planstrategi 2022”, som er byrådets overordnede plan for Sorø Kommune, og som udstikker retningen for kommunens udvikling i de kommende år.
- Det er også værd at bemærke, at en stor del af regeringens løbende samarbejde med kommunerne har relevans for verdensmålene. På fx socialområdet igangsættes der løbende analyser og initiativer, som har til formål at sikre ordentlige rammer for svage og udsatte borgere.

- Grønland og Færøerne er ikke omfattede af regeringens handlingsplan, idet områderne under verdensmålene stort set henhører under Færøernes og Grønlands kompetence.

- Men regeringen ønsker naturligvis, at verdensmålene opfyldes i hele Rigsfællesskabet.
- Det er også baggrunden for, at regeringen på finansloven for 2019 har afsat 1 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 til et samarbejde mellem Danmarks Statistik og Grønlands Statistik med henblik på at kunne overvåge udviklingen i verdensmålene i Grønland.
- Der er ligeledes afsat 1/2 mio. kr. årligt i samme periode til teknisk bistand til, og samarbejde med, Færøerne.
- Derudover så har den danske FN-mission i New York assisteret den grønlandske finansminister i forbindelse med et besøg i FN i december.
- Finansministeriet har ikke modtaget nogen forespørgsel fra Grønland eller Færøerne om at udvide samarbejdet udover det nuværende.

- Så spørges der endelig til screeningsmekanismen for nye lovforslag i forhold til verdensmålene.
- Det har vist sig at være en lidt sværere øvelse end først antaget. Man skal blot kaste blikket på den tværministerielle vejledning for konsekvensanalyser og holde sig verdensmålenes 169 delmål for øje for at blive overbevist herom.
- Men det ændrer naturligvis ikke på, at det er en del af regeringens handlingsplan, som vi ikke har leveret på endnu.
- Vi arbejder på, at vi har en mekanisme på plads til lovprogrammet 2019/2020.

- Afslutningsvis vil jeg sige, at der er grund til at være optimist på verdensmålenes vegne i Danmark.
- De data, som vi har til rådighed, tyder på, at det overordnet går fremad, omend vi ikke er i mål endnu. Det gælder regeringens egen fremdriftsrapport såvel som internationale opgørelser.
- Derudover er der bevægelse i det danske samfund, når det gælder verdensmålene. Flere og flere virksomheder og kommuner tager målene til sig, mens civilsamfundet fortsat er en stærk stemme for en ambitiøs implementering.
- Og så bliver folkemødet i år en fest for verdensmålene, hvor alle skal forholde sig til målene. Jeg håber, at det kan blive et afsæt for flere og bedre partnerskaber. Det er en forudsætning for, at vi realiserer målene i Danmark.
- Tak for ordet.